

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

Abonamentul

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

La 21 octombrie se împlinesc nouă ani de când cei ce am fost despărțiți sintem iarăși una. Ceiace a despărțit împăratul de la Viena la 1700 a împreunat din nou Dumnezeu și credincioșii la 1948. E bine să nu uităm cum a venit desbinarea și să ne dăm seama ce lucru bun e reîntregirea. Noi știm că românii de pretutindeni au fost dintru început de „legea Răsăritului”. Așa au fost și românii din Ardeal vreme de sute de ani. Au încercat regii de la Buda să-i treacă la catolicism și n-au reușit. Au încercat și principii de Alba-Iulia să-i treacă la calvinism și n-au reușit. Abia la 1700 împăratul de la Viena a reușit să rupă o parte din protopopi și apoi o parte din preoți și credincioși. Cum? — prin amăgire și silă. Amăgirea a fost următoarea: împăratul a făgăduit preoților români că le va da îmbunătățiri materiale (privilegii) ca și preoților catolici, dacă se vor uni cu Roma. Preoții români erau apăsați de grele poveri. De aceea făgăduința împăratului i-a ispășit. Mai ales că împăratul le-a spus că legea și credința lor nu va suferi nici o schimbare. Așa și-au făcut unii preoți socoteala: slujbele, calendarul și toate rînduielile bisericesti rămîn neschimbate și noi ne ușurăm traiul numai prin o declarație că ne unim cu Roma. Și au primit „unirea cu Roma”. La credincioși aceștia le spuneau că ei sînt tot de legea veche, pentru că nimic din slujbele vechi nu era schimbat. Altă parte din preoți au zis că asta-i amăgire și că ei mai bine răbdă apăsarea și plătesc toate birurile, dar nu primesc „unirea”. Că totuși și numai prin declarația că te unești cu Roma ți-ai stricat rînduiala veche. Credincioșii de asemenea țineau la legea moșilor și strămoșilor lor. Împăratul după ce a prins în mreaja lui pe o parte din preoți și puțini credincioși, a vrut să-i prindă pe toți. Văzînd că cu făgăduințe nu ajunge la rezultat, a trimis în Ardeal armată multă, cu tunuri, condusă de generalul Bucov. Acest general întîi a nimicit toate mănăstirile: celor de lemn le-a dat foc de au ars, pe cele de zid le-a dărîmat cu tunul. Așa au pierit atunci peste 150 mănăstiri românești. Călugării au fost bătuți, chinuți și împrăștiați în toate părțile. Unii au trecut munții în Țara Romînească. În satele, unde preoții și credincioșii nu voiau în ruptul capului să treacă la „unire” a adus armată multă, de în casa fiecărui credincios erau

9 ANI

2—3 soldați. Pe preoți și credincioși i-au jefuit, i-au bătut, i-au dus în temniță și le-au pus biruri mari, pe care nu le puteau plăti. Așa au umplut temnițele cu preoți și credincioși. Dacă nici așa nu se înduplecau credincioșii să se declare „uniți”, aduceau tunurile și amenințau că vor rade satul de pe fața pămîntului, cu biserică cu tot. Și azi bătrînii arată locul unde au fost așezate tunurile, ca să tragă cu ele în sat. În felul acesta generalul Bucov a reușit să întărească „unirea”. Totuși mulți preoți și credincioși nu s-au plecat nici în fața puterii armelor. Ei ziceau: noi dăm tot ceia ce se cuvine să dăm împăratului, muncim pentru el, plătim biruri, dar sufletul e a lui Dumnezeu și cerem ca împăratul să ne lase în legea noastră cea de demult. De aceea au trimis delegați la Viena să ceară de la împăratul să fie lăsați în legea veche și să nu fie siliți să se facă „uniți”. Împăratul le-a răspuns prin temniță: a prins pe delegați și i-a băgat în temnița de la Kufstein din Tirol și acolo i-a uitat, de li s-au stîns zilele în răceala, foamea, chinul și întunecul temniței. Văzînd că la împăratul de la Viena nu au nici o ascultare, alți delegați au plecat în Țara Romînească și de acolo s-au dus prin Moldova și Ucraina pînă la Moscova și la Petrograd (azi: Leningrad) să se plîngă țarilor ruși de prigoana și suferințele ce le îndurau românii ardeleni pentru legea Răsăritului. Ei au fost primiți de țari și aceștia au cerut împăraților de la Viena să înceteze prigoana, că altfel prieteșugul cu ei se va strica.

Așa lupta credincioșilor și sprijinul împărăției rusești au silit pe împărații de la Viena să îngăduie ca acei ce nu voiau să-și schimbe credința veche să rămînă în acea credință. Aceasta s-a întîmplat la 1761, cînd împăratul vienez a îngăduit așezarea unui episcop ortodox la Sibiu (Rășinari).

În felul acesta românii, care pînă la 1698 erau într-o singură Biserică, Biserica ortodoxă, au fost împărțiți în două Biserici: cei mai mulți au rămas credincioși ai Bisericii ortodoxe și mai puțini ai Bisericii greco-catolice. Cum împărații de la Viena au stăpînit în Ardeal pînă la 1918, ei au susținut cu averi și bani Biserica greco-

catolică și i-au oprit pe preoți și credincioși să se întoarcă iarăși la vechea Biserică și să fie iarăși una, că — dacă stăpînirea împăraților vienezii ar fi ținut 50—100 ani, nimic n-ar mai fi rămas din „unire”. Împărații știau că dacă sintem împărțiți în două Biserici și ne certăm întreolaltă, sintem mai slabi și ei ne pot stăpîni mai ușor. Tot așa și grofii și domnii se bucurau că poporul e dezbinat, pentru că în felul acesta ei puteau să trăiască mai bine de pe spinarea poporului.

Preoții și credincioșii de mai multe ori au voit să șteargă desbinarea, ca să fie o singură Biserică, dar stăpînirea nu i-a lăsat să se împreune. După 1944, cînd puterea boierilor și fabricanților a căzut, și poporul a luat puterea în mîinile sale, nu mai era cine să ne oprească de a ne împlini dorul după o singură Biserică românească. Așa s-a putut înfăptui la 1948, prin voia clerului și credincioșilor, reîntregirea bisericească: peste 1.500 de preoți gr. catolici au venit alături de cei peste 10.000 de preoți români ortodocși și peste un milion de credincioși gr. catolici au venit alături de cei peste zece milioane de credincioși români ortodocși. Ei și-au dat mîna frățeste și de nouă ani de zile preamăresc pe Dumnezeu cu un glas și o inimă în aceeași Biserică, Biserica strămoșească. Acum nu ne mai certăm întreolaltă: e pace și înfrățire. Toți îngenunchiem în fața acelorași altare, cîntăm la aceleași sfinte slujbe, ne împărtășim din același trup și sînge al Domnului, îngrijim de aceleași biserici și ne ajutăm unii pe alții. Iar cei ce se împărtășesc cu același trup și sînge al Domnului, ne spune Sf. Ap. Pavel că sînt „un trup”, adică una sînt în Iisus Hristos, Domnul nostru. Nu mai e ceartă în familii, între soți și soție, nici între neamuri. Nu mai e ceartă în sat între credincioși, nici ceartă între parohii, că unii sînt de la o Biserică, alții de la alta. Acum e pace, pentru că toți sînt fiii aceleiași Biserici.

Pacea și înfrățirea aceasta nu este o binecuvîntare de la Dumnezeu? — Ba da, că pacea este un dar de la Dumnezeu și unde e înfrățire acolo și darul lui Dumnezeu e mai bogat. El se revarsă din belșug în familiile noastre, în parohiile noastre, în Biserica noastră. Credincioșii se roagă în liniște lui Dumnezeu și muncesc în li-

Continuare în pag. 2

Împăcare

Cu multă bucurie duhovnicească sărbătorim ziua de 21 octombrie 1948, când în Biserica ardeleană s-a săvârșit cel mai fericit eveniment din ultimele decenii. În această sfântă și binecuvântată zi — sărbătorim împăcarea și contopirea pentru totdeauna a clerului și credincioșilor — din cele două biserici românești. Acest fericit eveniment — a surpat peretele despărțitor dintre frați, a scos vrajba și neînțelegerea, iar în locul lor, a făcut să pătrundă dragostea lui Hristos, astfel frații au avut prilejul să-și întindă mâna și să se sărute și să se îmbrățișeze.

Ca o mamă bună și ocrotitoare a fost întotdeauna Biserica moșilor și strămoșilor noștri, care ne-a chemat mereu la sânul ei cald și plin de iubire, însă datorită unor vremuri vitrege, moșii și strămoșii noștri nu și-au putut îndeplini țelul până la plinierea vremii.

Multe lacrimi s-au vărsat în decursul celor 250 ani și multe oftaturi din inimile acelor care doreau să vadă, cu ochii lor proprii acest vis împlinit.

Dorința fierbinte de a ne vedea cu toții iarăși împăcați, nu s-a putut împlini decât la 21 octombrie 1948, în frumoasa Catedrală din cetatea lui Mihai Viteazul, astăzi catedrala „Reîntregirii” bisericesti din Alba Iulia.

Biserica noastră ortodoxă ardeleană, sărbătorește an de an, acest fericit eveniment pentruca să intre adânc în conștiința clerului și a credincioșilor noștri — marele act epocal al „Reîntregirii Bisericii” din Ardeal.

Sîntem feriți că în anul acesta putem aniversa 9 (nouă) ani de trăire împreună, de servire la același sfînt altar, de împărțire cu același Hristos și de împreună lucrare pentru mîntuirea sufletelor împăcate, în dragostea lui Hristos.

Dragostea lui Hristos a fost mai puternică decât răutatea unor oameni, care mereu țineau să împiedece această împăcare, între frații de același sînge și de aceeași lege.

Glasul conștiinței n-a mai putut fi oprit de nimeni, ca frații să se contopească într-o Biserică mai mare, într-o Biserică strămoșească, legată puternic de glia și tradițiile Patriei noastre scumpe, Republica Populară Romîna.

Dragostea divină a făcut să amuțească toate glasurile potrivnice acestui act măreț și așa toți credincioșii romîni din Ardeal, astăzi, sîntem în legea romînească, în Ortodoxia romînească, în legea de veacuri a poporului romînesc de pe aceste scumpe meleaguri.

Dacă astăzi putem sărbători în pace și deplină libertate — acest măreț și însemnat act religios — se cade să mulțumim Celui Atotputernic Dumnezeu, care s-a milostivit și ne-a hărăzit fericite zile ca noi cei de astăzi, să vedem cu ochii noștri proprii — visul moșilor și strămoșilor noștri împlinit la 21 octombrie 1948.

Faptul se mai datorează și condițiilor politice create după 23 August 1944, când poporul nostru și-a croit un nou drum de viață politică, economică, socială și culturală, care i-a adus mai multe libertăți și în ceea ce privește viața religioasă din Patria noastră.

Cade-se să privim cu seriozitate peste cei 9 (nouă) ani de trăire împreună la altarul Ortodoxiei romînești — să căutăm a ne cerceta conștiința — eliminînd tot ce ar putea să strice împăcării noastre — ajutîndu-ne unii pe alții, în duhul lui Hristos și al evlaviei sfîntei noastre Biserici dreptmăritoare.

Pe linia acestei gîndiri, dacă vom lucra cu toții de la vîlădică și pînă la opincă — vom consolida actul epocal de la 21 octombrie 1948, pentru mai marea mărire a lui Dumnezeu, pentru înflorirea și prosperitatea sfîntei noastre Biserici și pentru întărirea și consolidarea Patriei noastre scumpe.

Slăvită zi de 21 octombrie 1948, fii binecuvîntată pentru toți ostenitorii, care au luptat și vor lupta pe linia de realizare și consolidare a mărețului act de „Reîntregire a Bisericii” ardelenne.

TRAIAN BELAȘCU
Vicar arhiepiscopesc

La hram

La Adormirea Maicii Domnului mănăstirea de la Simbăta de sus și-a prăznuit hramul. Sf. slujbe le-a săvîrșit I.P.S. Mitropolit Nicolae, înconjurat de un mare sobor de consilieri, profesori de teologie, protopopi, ieromonahi, preoți și diaconi. Răspunsurile le-a dat corul bisericesc din Viștea de sus, condus de Țurcanu. După Sf. Liturghie a vorbit P.C. Păr. protosincol Serafin, care a arătat că prin darul lui Dumnezeu sîntem ceia ce sîntem. P.C. Prot. Brumboiu vorbește despre credință și faptele bune, prin care ne mîntuim. Pr. Tascianu citește o poezie închinată mănăstirii. Pr. Prof. N. Mladin spune că Maica Domnului, ale cărei icoane sînt în biserici și în casele credincioșilor, este ocrotitoarea noastră. Pr. Prof. M. Șesan arată că, prin Adormirea Sa, Maica Domnului devine rugătoarea noastră către Fiul Ei. Pr. Consilier Gh. Secaș vorbește despre focul sfînt al credinței și despre preamărirea Maicii Domnului. P.C. vicar T. Belășcu spune că Maica Domnului este Mama noastră cea din ceruri și îndeamnă la iubirea Bisericii și a Patriei.

Luînd cuvîntul I.P.S. MITROPOLIT NICOLAE, într-o prea frumoasă predică, spune că se cuvine să cinstim pe Preacurata Fecioară Maria, care este adevărata Maică a Dumnezeului nostru și Maica noastră a tuturor. La cine alergăm noi, dacă nu la acoperământul rugăciunilor Ei? — Ea este Maica durerii, că prin inima Ei a trecut sabia, dar și Maica tuturor mîngăierilor. Ea este — dintre toate mamele pămîntului — cea mai bună și cea mai iubitoare mamă a noastră a tuturor. Să o cinstim mai presus decât pe cetele îngerești și pe toți sfinții și să-i mulțumim pentru tot ceia ce ne-a dat nouă. Să ne rugăm pentru noi și pentru toți, pentru patria noastră scumpă și pentru pacea a toată lumea. Să ne aducem aminte de cei doi mari ctitori ai mănăstirii: voevodul Constantin Brîncoveanu și mitropolitul Nicolae, care pildă ne sînt nouă de slujire a Bisericii și a poporului. Să păzim credința cea adevărată, ca să primim binecuvîntarea cerului.

După Sf. Liturghie s-a slujit: parastas pentru mitropolitul Nicolae, maslu pentru cei bolnavi, sfînșirea apei la fîntînă și au fost împărțări și ei ce s-au spovedit.

N.

Maslu de obște

În parohia Ighișul Vechi (prot. Agnita), ca și în toate parohiile, e o duminică îndătinată pentru maslul de obște: întâia duminică din iulie. Anul acesta, alături de preoții din jur, au fost trimiși de la Sibiu Păr. consilier Ioan Vlad și păr. diacon Gh. Papuc.

Dimineața s-a slujit utrenia și Sf. Liturghie. Răspunsurile la Sf. Liturghie le-a dat corul bisericii din Ighișul Vechi, care a cîntat cu multă evlavie. A predicat Păr. consilier Ioan Vlad, despre grija sutașului față de sluga bolnavă și despre credința lui în Iisus Hristos. A îndemnat apoi pe credincioși să alerge la sfînta Biserică cu încrederea, cu care a alergat sutașul la Mîntuitorul, că în Biserica Sa lucrează Mîntuitorul însuși.

După masă, la umbra unui stejar bătrîn, crescut lîngă zidul bisericii, s-a slujit maslul de obște. Răspunsurile le-au dat cîntăreții și corul bisericesc.

La sfîrșit vorbește părintele Petru Țirziu din parohia Birghiș. Cuc. Sa arată foloasele, pe care le au credincioșii prin cercetarea bisericii și a rugăciunilor obștești, cum este cea de astăzi. Aseamănă glasul clopotului, ce cheamă pe credincioși la rugă, cu cîntecul dulce al mamei, ce-și crește copilul cu dragoste.

Aruncînd privirile roată spre dealurile din jur, ce gemeau parcă sub povara roadelor, păr. diacon Gh. Papuc, spune credincioșilor că Dumnezeu a ascultat rugăciunea „pentru înmulțirea roadelor pămîntului”, pe care, împreună cu preotul, o rostesc Duminică de Duminică. Binecuvîntarea Lui se vede acum din plin, pentru că noi semănăm, dar Dumnezeu udă și face să crească și să rodească totul. De aceea, îi îndeamnă să mulțumească lui Dumnezeu nu numai în Biserică, ci și cînd trag cu coasa, cu sapa, sau cînd vin seara cu carele către casă. Îi mai îndeamnă să fie buni, blajini, vîrațici, cum frumos se spune prin părțile locului.

Vorbește apoi P.C. părinte Andrei Eftimie, parohul locului care mulțumește credincioșilor și preoților, veniți la acest maslu de obște. Arată bucuriile păstoriților săi, precum și dorința de a avea pe I.P.S. Mitropolit Nicolae în mijlocul lor nu peste mult, pentru a le țirnosi biserică, pe care o au în plan spre pictare.

În timp ce corul cînta diferite bucăți religioase, credincioșii în șiruri îngrijite, bărbați și femei, treceau unul cîte unul la miruit. Soarele scăpătase bine spre asfințit.

Doamne primește rugăciunile unei zile închinată Ției!

C.

9 ani

Urmare din pag. 1

niște. Ei își împlinesc datoria față de Biserică și față de Patrie. Zidesc biserici, le pictează, zidesc case parohiale, dar contribuie și la zidirea de școli, cămine culturale, dispensare medicale, ș.a. Ei sînt buni credincioși ai Bisericii, dar și buni cetățeni ai Statului.

Dacă desbinarea, cearta era o slăbiciune, reîntregirea și înfrățirea este o putere. Nimeni și nimic nu va reuși să aducă din nou vrăjmășie și ceartă între frați. Impărații de la Viena au murit de mult. Grofii și fabricanții și-au pierdut puterea. Poporul vrea unitate. Așa că unitatea noastră bisericască se va întări din ce în ce mai mult. În acești nouă ani ea s-a întărit foarte mult. Mergînd pe calea aceasta a înfrățirii în aceiași Biserică romînească, vom trăi după voia lui Dumnezeu și ne vom bucura de roadele unității frațești.

T. R.

Mănăstirea Secu

Vechi și multe mănăstiri aveau credincioși români ardeleni și de fama duhovnicească se bucurau cele de pe valea Oltului, din țara Făgărașului. Viața în rugăciune se ducea neconținut în ele și slujbele nu încetau nici noaptea întru slava lui Dumnezeu și bunăstarea credincioșilor.

Ne-au rămas de atunci în amintire și mănăstirea Peri din Maramureș, precum și mănăstirea Prislop din țara Hațegului, în care au petrecut călugări veniți din Oltenia, fiind ucenicii vestitului ctitor de viață nouă monahală, sf. Nicodim de la Tismana. Ceva mai târziu, în veacul XV, marele voevod al Moldovei, Ștefan, de la care ne-au rămas atâtea lăcașuri de închinare, mănăstiri și biserici, vre-o 40 la număr, a avut grije și de mănăstirile ardeleni, când ținea stăpânirea și peste Ciceiu și Cetatea de Baltă.

Astfel se făcea legătura sufletească între călugării români din Țara Românească, Ardeal și Moldova. Prin mijlocirea acestor legături au circulat și cărțile de slujbă bisericească, precum și cunoștințele vremii. Nu rareori și „nedeile” din munți, cu ocazia așa ziselor „tîrguri de fete”, sau adunări populare din culmile munților, din Hațeg, peste Făgăraș și pînă în munții Rodnei și Maramureșului, au mijlocit schimbul de idei, de cărți și de bunuri casnice. Astfel românii de pe ambele părți ale Carpaților se puteau cunoaște întreolaltă și se dezvoltau împreună.

Iar când Diaconul Coresi și-a desfășurat activitatea sa tipograficească la Brașov, dînd slavilor și românilor deopotrivă, în limba lor populară, cărți de cult, ca Liturghier, Apostol, Evangheliar, Octoih, Psaltire și Tîlcul Evangheliilor de peste an, atunci aceste cărți au trecut munții spre Muntenia și Moldova, și chiar spre Macedonia și Bosnia. Astfel aceeași limbă românească era cîntată de toți românii.

În aceea vreme, pe la 1560, se înființa și schitul Secu, într-o vale împădurită, pe cursul unei ape limpezi, în tăcerea firii, din regiunea Neamțului. Era sihastrul Zosima, care s-a retras aici și își ridica, în frumusețea naturii, o bisericuță de lemn, ca în ea să se roage către Hristos pentru mîntuirea sufletelor. Mai târziu, prin grija vornicului Nestor Ureche, cărturar al Moldovei, s-a zidit aici, în 1595, o biserică de zid, cu hramul Tăierii capului sf. Ioan Botezătorul, prăznuit la 29 august. Era acesta un semn al smereniei în fața lui Dumnezeu și de încredere în Mîntuitorul Hristos.

Dar de acum înainte, mănăstirea Secu, îmbogățită cu clădiri înalte de zid, jur împrejur, ca o cetate, a ajuns să fie și un adăpost în caz de năvăliri prădalnice ale dușmanilor. Ea însă mai era și un adăpost bun pentru cărți. Slujbele se țineau cu regularitate și în fiecare noapte răsuna în depărtări toaca duioasă, chemînd obștea la rugăciune. Se citeau aici tîlcuirile din tipăriturile lui Coresi, din Cartea cu învățătură și se slujea după publicațiile lui.

Pentru această activitate neobosită a ei, ctitorul Nestor Ureche și cu soția sa Mitrofana și-au făcut din mănăstire gropniță de veci și astăzi li se văd acolo lespezile de mormînt.

Stareții, cîți au urmat unul după altul, au tot îmbogățit mănăstirea, încît în biblioteca ei s-au adunat multe cărți de slujbe, astăzi chiar rare de tot. Odăjdii și obiecte de mare preț se pot vedea adăpostite în trezoreria mănăstirii. Dar smerenia și rugăciunea au rămas preocupările de căpătîiu ale călugărilor. De aceea mulți ierarhi moldoveni poposeau pe acolo, ca să se întărească duhovnicește și mulți credincioși ardeleni plecau

spre acele meleaguri de la Neamț, căutînd hrană sufletească.

Merită să reținem faptul, că între cărțile rare din bibliotecă se află și o Biblie germană, care purta iscălitura marelui reformator Martin Luther. Se pare că ea a fost adusă în Moldova de ginerele lui Melancton, ucenic al lui Luther, de Gașpar Peucer, care fusese chemat de Despot Vodă al Moldovei, în 1562, la Academia sa. Iar mai târziu, un iubitor de cărți de la Iași a donat-o mănăstirii Secu.

Atît de mult au îndrăgit unii mitropoliți moldoveni această mănăstire, încît și-au ales-o ca lăcaș de odihnă, precum au fost mitropoliții Varlaam Moțoc (— 1657), Sava (1664), Ghedeon (— 1671) și alții. În deosebi merită atenție mitropolitul Varlaam, care a fost cunoscut în Transilvania prin Cazania sa din 1643, care era un răspuns moldovean de autoritate la Cartea de învățătură a lui Coresi, și era un dar de limbă românească către întreaga seminție românească, precum zice în predoslovie însuși voevodul Vasile Lupu. După 300 de ani, se mai aflau încă în Ardeal peste 50 de exemplare din această primă ediție a Cazaniei în care se tîlcuiau Evangheliile din Dumineci și Sărbători. Iar Chiriacodromionul de la Alba Iulia, din 1699, îi retipărea în în-

tregime cuprinsul, adăugînd cîte un mic cuvînt înainte, la unele cazanii.

Mai târziu, pe cînd tunurile generalului austriac Bukow dărimau mănăstirile românilor ardeleni, pentru că refuzau să treacă la nefericita și silnica uniație, la Neamț și la Secu înflorea viața călugărească a vestitului Paisie Velicovschi (— 1794), prin ale cărui roade s-au întărit neconținut prigonițele suflele ale românilor ortodocși din Transilvania.

Secu a mai fost și ultima cetățuie de refugiu și apărare desnădăduită a eroului Iordachi, care în 1822 s-a opus turcilor, luptînd pentru neamul țării, și care, ca să nu cadă viu în mîinile lor, s-a aruncat cu turn cu tot în aer.

Refăcută și din nou populată cu călugări evlavioși, astăzi mănăstirea Secu își deapănă în liniște viața sa duhovnicească. De aceasta s-au convins în anul trecut și studenții Institutului nostru teologic din Sibiu, cînd între zidurile ei și la slujbele de rînd au putut trăi o adevărată reculegere sufletească și au auzit, la fața locului, povestea acestui așezămînt călugăresc.

În august al anului acestuia s-a prăznuit la mănăstirea Secu amintirea marelui Mitropolit Varlaam, la 300 de ani de la moarte.

Prof. M. ȘESAN

Intru dreapta credință

Parohia revenită Solovăstru (prot. Reghin) este păstorită din 1949 de preotul vechi ortodox Porumbiu P. De atunci și pînă astăzi viața parohiei s-a desfășurat pe calea legii strămoșești.

Sfintele slujbe s-au săvîrșit după rînduiala Bisericii noastre, ceia ce a adunat pe credincioși în jurul altarului și preotului. Predicile regulate despre adevărurile de credință ale Bisericii, au lămurit credincioșilor temeierile scripturistice și din tradiție ale rînduiriilor bisericești. Săvîrșirea slujbelor cu toată evlavia, organizarea stranei (cu 7 cîntăreți) și a cîntării obștești și predicile au făcut ca în scurt timp biserica să fie plină de credincioși în Dumineci și sărbători. Ce înălțătoare e sf. Liturghie, cînd întreaga biserică dă răspunsurile, preamărînd pe Dumnezeu cu un glas și o inimă! Astăzi vin la biserică toți credincioșii, se spovedesc, să împărtășesc, cu sf. Taine, primesc pe preot cu boboteaza și cu alte slujbe, fiind credincioși buni ai Bisericii, așa cum au fost și strămoșii lor (cari abia în 1780 au fost trecuți de la ortodocși la gr. catolici).

Credincioșii mai rîvnitori sînt aleși în Consiliul Parohial, iar în Comitetul parohial lucrează și credincioase mai cu trageră de inimă pentru cele bisericești. Atît Consiliul Parohial, cît și Comitetul parohial sînt ajutoare de preț pentru preot în îndrumarea credincioșilor într-o credință.

În 1948, cînd parohia s-a întors la Biserica strămoșească, erau 73 suflele adventiste de ziua a 7-a și 34 familii de concubini. Concubinajul era urmarea faptului că Biserica gr. catolică — supunîndu-se poruncii dată de la Roma — nu îngăduia divorțul și nici căsătoria a doua. De aici toți cei ce se despărțiseră și se împreuna-

seră în familii noi, rămîneau necăsătoriți. Cu toate acestea preotul gr. catolic în 1947 a admis ca episcopul însuși să fie cununat a doua oară la biserică ortodoxă din Jabe-nița, de preotul ortodox. Mai mult: preotul gr. catolic a fost naș la această cununie. După ce toți credincioșii au devenit fii ai Bisericii noastre, ei n-au mai avut nevoie să se cunune în altă parte. De aceea azi nu mai sînt concubini. Cele 34 familii au primit binecuvîntarea Bisericii și trăiesc după legea Domnului, ca toți ceilalți credincioși. De asemenea numărul adventiștilor a scăzut: Cei ce s-au îndepărtat de la Biserică se întorc acum la mama lor cea duhovnicească.

Viața religioasă vie se arată și în contribuția credincioșilor pentru biserică. Astfel s-a mărit cafasul bisericii cu încă 2 m. în lungime, s-a făcut reparația în afară a bisericii, acoperindu-o cu tablă galvanizată, s-au cumpărat obiecte pentru cult. Acum ei vor să repare biserica și pe dinlăuntru și să-i înnoiască pictura.

Buni credincioși ai Bisericii, solovăstrenii sînt și buni cetățeni ai statului. Ei își împlinesc toate obligațiile cetățenești. Ei sînt luptători pentru pace —, în frunte cu preotul lor, care e secretar al Comitetului de luptă pentru apărarea păcii din Solovăstru.

Astfel parohia Solovăstru, ruptă în 1780 de la sînul Bisericii străbune, astăzi își continuă viața religioasă pe calea dreptei credințe, păstrată neschimbată din moși-strămoși. Ea este o parohie lucrătoare în sînul Bisericii noastre.

Fie ca această viață bogată să se desăvîrșească spre mîntuirea credincioșilor și spre propășirea Bisericii noastre.

T.

Viața bisericească în parohia Mag

Anul acesta a fost un an rodnic pentru parohia Mag (prot. Sibiu). Așa, în primul rând s-a reparat casa parohială, cu toate dependențele ei și s-a introdus curentul electric în ea. Apoi, s-a pus poartă nouă la intrarea în curtea bisericii. În sfârșit s-a împrejmuțit cimitirul cu gard de sîrmă groasă împletită, făcîndu-se și o poartă de zid, cu cruce deasupra.

Aceste realizări arată grija Consiliului parohial, epitropilor și credincioșilor pentru biserică și cele ce sînt ale bisericii.

Tot în anul acesta, prin osîrdia părintelui I. Hăprianu, s-a format un cor bisericesc pe două voci, care a dat răspunsurile la Sf. Liturghie. Cu ajutorul credinciosului D. Conț acest cor s-a dezvoltat și la Sf. Paști parohia avea corul bisericesc în patru voci. Acest cor bisericesc înfrumusețează nu numai Sf. Liturghie, ci a dat și cîteva concerte religioase, care au desfășurat sufletele credincioșilor.

Astfel merg mîna în mîna grija de cele materiale și de cele sufletești, grija de biserică și de frumusețea sfîntelor ei slujbe.

Aceste realizări sînt rezultatul împreună lucrării credincioșilor cu Consiliul parohial, cu Comitetul parohial și cu preotul-paroh. Ele dovedesc că unde turma și păstorul sînt una, acolo se pot face lucruri frumoase pentru binele bisericii și mîntuirea credincioșilor.

T.

† Preotul Ioan Macavei

(Visuia, Prot. Sărmaș)

În ziua de marți, 20 august 1957, a încetat din viață preotul Ioan Macavei, după 75 de ani de viață și 50 ani de devotată slujire la altarul Domnului. Ceremonia înmormîntării a avut loc joi, 22 august a. c. în biserica parohială din Mociu. La pioasa ceremonie au servit:

P. C. Ioan Mihon—Mociu I, C. Pr. Grigore Beleanu—Geaca, C. Pr. Ambrosiu Biriș—Simboleni, C. Pr. Ioan Graur—Năoiu, C. Pr. Ioan Ban-Mociu II.

Au vorbit următorii: 1. C. Pr. Ioan Mihon—Mociu I, din partea protopopiatului Cluj, care rostește panegiricul, evocînd personalitatea celui adormit; 2. C. Pr. A. Biriș, vorbește din partea protopopiatului Sărmaș, în numele preoților din acest protopopiat, amintind cîteva din realizările celui decedat, săvîrșite în parohia Visuia, între care și cumpărarea unui clopot; 3. C. Pr. Grigore Beleanu vorbește despre viața celui decedat și activitatea lui în timpul cît a păstorit parohia Giaca, amintind între altele cumpărarea terenului, unde s-a edificat biserica nouă; 4. C. Pr. Ioan Graur arată cîteva fapte din viața fostului său duhovnic; 5. Pr. Ioan Ban își ia rămas bun de la decedat, mulțumește familiei lui, preoților și tuturor celor ce au participat în număr așa de frumos la ceremonia înmormîntării. În conștiința păstorilor din parohiile pe unde a trecut, în conștiința preoților din protopopiatul Sărmaș, va rămînea multă vreme amintirea acestui slujitor vrednic al altarului.

Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii!

A. BIRIȘ

Campania agricolă de toamnă

În anul acesta, datorită timpului bun, muncii stăruitoare desfășurate de oamenii muncii din agricultură, precum și aplicării metodelor avansate, producătorii agricoli au obținut o recoltă bogată. Aceasta bucură întregul popor, pentru că o recoltă îmbelșugată înseamnă o contribuție însemnată la asigurarea aprovizionării industriei, la întărirea economică a patriei noastre. Eforturile oamenilor muncii din agricultură sînt îndreptate acum spre recoltarea culturilor care au fost însămînțate în primăvară, și în primul rând a floarei soarelui, bumbacului, porumbului, sfecei etc., și spre pregătirea și executarea la timp și în cele mai bune condiții a însămînțărilor de toamnă și a arăturilor adînci pentru însămînțările de primăvară.

În cele mai multe regiuni și raioane cultivate de cereale, cerealele de toamnă ocupă cele mai mari suprafețe. De aici însemnată deosebită a campaniei agricole de toamnă. E nevoie ca terenul să fie bine pregătit, epocile optime de însămînțare să se respecte cu cea mai mare strictețe; semănatul cu mașina să se facă pe suprafețe mari, iar semințele să fie selecționate. Știut fiind că munca în comun e mai rodnică, țărani muncitori au întemeiat noi gospodării colective și întovărășiri agricole, în care se respectă toate metodele agrotehnice. Dar și țărani cu gospodării individuale pot și trebuie să obțină, în propriul lor interes și în interesul întregului popor, o producție mare la hectar prin aplicarea metodelor avansate de cultivare. În acest scop se asigură condițiile necesare pentru repararea inventarului agricol al gospodăriilor individuale, precum și mijloacele pentru curățirea și tratarea semințelor.

Un rol deosebit de mare în desfășurarea cu succes a campaniei de toamnă îl au agronomii și toți specialiștii din agricultură. Ei sînt inițiatorii și îndrumătorii producătorilor agricoli în aplicarea măsurilor agrotehnice, ei răspîndesc și introduc larg în practică cuceririle științei, metodele mecanizatorilor și maștrilor recoltelor bogate din Uniunea Sovietică, precum și experiența fruntașilor din țara noastră.

Oamenii muncii din agricultură trebuie antrenati în întrecerea socialistă și patriotică.

Realizări

Prin contribuția credincioșilor din parohia Șura Mare (prot. Sibiu) s-a introdus curentul electric în biserică. Sînt de remarcat epitropii Năiță Ioan și Restanță P., care au muncit zi de zi la această lucrare.

*

În parohia Ighișul Nou (prot. Mediaș) s-a introdus, prin contribuția credincioșilor, gazul metan în amîndouă bisericile și la casa parohială. Iar prin donații s-au înnoit cărțile de slujbă, cumpărîndu-se o Evanghelie nouă și alte cărți pentru strană. Aceasta arată dragostea credincioșilor pentru biserică.

Fiecare producător agricol trebuie să cunoască ce sarcini are de îndeplinit în această toamnă. Să fie clar pentru toți că fiecare bob de grâu mai mult la recoltare întărește puterea economică a țării, întărește forța patriei noastre, de a apăra pacea, în marele front mondial al păcii.

Credincioșii noștri sînt chemați să îplinească toate îndrumările primite și să fie fruntași în campania agricolă de toamnă.

Astfel ei vor fi alături de oamenii muncii din agricultură în lupta pentru asigurarea unei recolte bogate în anul viitor, pentru bunăstarea poporului nostru muncitor, pentru întărirea economică a patriei, pentru pace.

Cîte limbi se vorbesc pe globul pămîntesc?

Un institut din Londra (Anglia) a făcut cunoscut, după cercetări mai îndelungate, că fără a se socoti dialectele și graiurile, în momentul de față, în toată lumea, se vorbesc 2796 limbi. Numai 13 dintre ele sînt folosite însă de mai mult de 50 milioane de oameni. În ordinea importanței acestea sînt următoarele: chineza (500 milioane), engleza (250 milioane), hindustana (160 milioane), rusa (150 milioane), spaniola (120 milioane), germana (100 milioane), japoneza (100 milioane), franceza (80 milioane), indoneziana, portugheza, bengaleza, italiana și araba (între 50 și 60 milioane).

Știi că...

— Cercetări făcute de învățați arată că orașul Ierihon a fost întemeiat în mileniul al VII-lea înainte de Hristos, pe cînd cea mai mare parte a Europei mai era acoperită de ghețari. Atunci cînd zidurile sale s-au prăbușit, precum spune Biblia la sunetele trîmbițelor, Ierihonul avea o vechime de două ori mai mare decît are Roma azi.

— S-a constatat că furnicile au aptitudini pompierești. Dacă, de pildă, într-un furnicar sau în apropierea lui cade un corp fierbinte, desigur nu prea mare, furnicile se strîng în jurul lui și îl stropesc cu rezerva lor de acid formic, care stinge focul.

— Cel mai vechi automat comercial datează de peste 200 de ani și se află în prezent la Muzeul Britanic. Pentru cîteva bani el turna o vadră de vin.

— O balenă cîntărește cît 36 de elefanți sau cît 2000 persoane, greutatea ei ajungînd pînă la 130.000 kg. Lungimea balenei atinge 30 m, scheletul ei cîntărește 22 de tone, carnea 50 tone, grăsimea 25 tone, limba peste 3 tone, iar inima vreo 700 kg. Balena are 8.000 kg de sînge.

— ...printre plantele tropicale care cresc deosebit de rapid, cel mai repede crește bambusul din sudul Asiei. El crește zilnic în medie cu 29 cm, putînd să ajună într-o lună la înălțimea de 8.75 m.

— ...femela peștișorului numit hromis, care trăiește în apele Nilului, clocește icrele în gură și nu se hrănește timp de două săptămîni.